

Realisatie warmtenet ligt op koers

■ Marktpartij heeft belangstelling en wil leidingen voor het net in Balk graag aanleggen

„Ik moet over een paar jaar een nieuwe cv-ketel hebben. Ik dacht ik stap eens binnen bij het informatiepunt van Eigen Warmte Balk hoe ik dat kan aanpakken met de komst van het warmtenet in Balk en ik de cv niet meer nodig heb.”

Frans de Haas (l) laat zich informeren door Tjeerd Osinga in het Informatiepunt van Eigen Warmte Balk. FOTO CEES WALINGA

CEES WALINGA

Aan het woord is Frans de Haas uit de Ludgerusstraat in Balk. Hij woont in het gebied waar het warmtenet uitgelegd wordt. De Haas heeft voor zijn situatie een afspraak gemaakt met Tjeerd Osinga van het projectteam Eigen Warmte Balk, dat werkt aan een aardgasvrij Balk in 2030.

CV-ketel

De levensduur van zijn huidige warmtevoorziening eindigt binnenkort en wat dan?, vraagt De Haas zich af. „Het idee van aardgasvrij is lovenswaardig. Ik werk daar graag aan mee, maar wat moet je nu doen als het warmtenet er nog niet is, maar je nog wel moet investeren in een nieuwe cv-ketel?”

Een vraag die het projectteam Eigen Warmte Balk vaker gesteld wordt. Binnenkort wordt in een huis-aan-huisblad een inventarisatie gedaan in het warmtenetgebied hoe dit bij alle woningen is. Ook

wordt dan onder andere gevraagd naar de isolatie van de woningen.

Eigen Warmte wil namelijk ook een isolatieproject starten voor de minst goed geïsoleerde woningen in Balk. Dergelijke initiatieven worden ondersteund door Energiebank Fryslân, die zowel geld beschikbaar stelt voor kleine maatregelen als een vergoeding voor vrijwilligers die meehelpen bij de maatregelen in woningen aan te brengen. Dan gaat het om kleine zaken als het leveren van ledlampen en waterbesparende douchekoppen.

Een grotere aanpak is om van het Nationaal Isolatieprogramma gebruik te maken, waarover Eigen Warmte Balk gesprekken voert met de gemeente De Fryske Marren. In dat geval worden energiescans gemaakt van de woningen binnen het warmtenetgebied om de isolatiemogelijkheden in kaart te brengen. „Via dit programma en andere subsidie-regelingen is mogelijk 4000 euro per woning beschikbaar. Hier zouden we op korte termijn al mee aan de slag willen”, zegt Goffe Venema,

Balksters moeten het doen. Samen maken we warmtenet haalbaar

projectleider van Eigen Warmte Balk.

„Onze actie voor gasloos is ook een strijd tegen energiearmoede. We doen het ergens voor. En het betekent dat we voor isolatie ook langs de deuren moeten en daarbij met de bewoners het gesprek kunnen voeren over het warmtenet.”

De Haas is enthousiast over het lokale initiatief. Hij verhuisde drie jaar geleden van Haarlem naar Balk. Over energienetwerken was hij wel een beetje sceptisch. „Mijn zoon woont in Rotterdam en zit op een warmtenet van Eneco. Die klaagt alleen maar over toenemende kosten.”

„Maar onze situatie is anders dan bij de huidige stedelijke warmtenetten. Wij zijn geen commercieel project, ook niet op de lange termijn. We gaan voor een coöperatie, daarin vloeit de overwinst terug naar de gebruikers en kunnen de tarieven lager. Met de coöperatieve insteek willen we grip houden op het warmtenet. En in het voortraject is ons doel echt dat mensen met nul centen instappen en dat we ze ontzorgen ook bij het aanvragen van subsidie, dus helpen bij alle stappen die gezet moeten worden”, benadrukt Venema.

Ontzorgen

„Ja dit klinkt veel beter”, zegt De Haas met een glimlach. Het terugdringen van de energielasten en het ontzorgen als het gaat om hoe iedere burger de transitie naar het warm-

tenet moet aanpakken spreekt hem aan. Voor iedere aansluiting op een warmtenet is ook nog eens 3300 euro subsidie beschikbaar, die de bewoner kan gebruiken voor aanpassingen in de energietransitie, bijvoorbeeld voor de aankoop van een inductiekookplaat.

Maar om terug te komen bij de oude cv-ketel van De Haas. Osinga geeft als optie aan om zolang het warmtenet er nog niet is, tijdelijk een cv te huren. Ook wordt gekeken of er vanuit het project een pool van cv-ketels gemaakt kan worden, waaruit een tussenoplossing gerealiseerd kan worden voor ketels die de tijd tot het warmtenet niet overleven.

Enthousiast

De Haas kan wel wat met de tips. Hij zal het er ook met zijn overbuurman over hebben. „Ik ben wel enthousiast over wat ze hier doen. Het warmtenet is echt heel mooi.” En of er een andere keuze is? „Het Rijk wil dat heel Nederland in 2050 van het gas af is”, geeft Venema aan.

En zo verwacht Eigen Warmte Balk dat het warmtenet ook van mond tot mond gaat in de straten in de kern van Balk. Inmiddels zijn 200 geïnteresseerden ingeschreven en zijn 300 inwoners geabonneerd op de nieuwsbrief. Het warmtenet, dat ‘gestookt’ wordt op restwarmte van AVK Plastics in Balk is geschikt voor 1400 woningen en 75 andere gebouwen in het dorp. Voor de overige 500 woningen aan de randen van Balk zijn individuele warmtepompen de beste oplossing om aardgasvrij te worden.

Technisch heeft het systeem van het warmtenet zich al bewezen en voor de uitvoering heeft Eigen Warmte Balk inmiddels ook al een geïnteresseerde marktpartij, waar-

van ze de naam nog even onder de pet houdt. „Het bedrijf heeft de businesscase beoordeeld en wil graag met ons door”, zegt Venema. Bij deze partij moet gedacht worden aan een bedrijf dat de leidingen in het dorp gaat aanleggen tot aan de aflevering in de woningen.

Eerste schep

Het project is op koers om 2030 te halen, stelt Venema. Hij verwacht dat in 2026 de eerste schep de grond ingaat voor de aanleg, die gefaseerd zal plaatsvinden. „Maar er moet nog wel heel veel gebeuren.” De projectgroep bezocht onlangs vergelijkbare warmtenetten in Denemarken, waar ze op dit gebied een enorme voor-sprong hebben. Wat ze daar zagen maakt alleen maar enthousiaster. „Daar zijn kleine coöperaties die al 30 jaar draaien en waar ze tot 40 procent minder voor warmte betalen.”

Of de ervaringen in Denemarken ook meespelen in de gedrevenheid waarmee AVK Plastics in Balk, dat een Deense moeder heeft, meedoet, durft Venema niet te zeggen. De directeur van AVK Plastics zit in de stuurgroep. „Wij zijn ontzettend blij met de inzet van AVK. Het is een bedrijf dat maatschappelijk zeer betrokken is en met het warmtenet houden we elkaar vast. We hebben er ook wederzijds baat bij; AVK levert ons warmte en ze krijgt er koeling voor terug.”

De leden van het projectteam hopen dat alle Balkster warm lopen voor het warmtenet. „Uiteindelijk moeten de Balksters het willen en ondersteunen. Mei elkaar maken we het warmtenet haalbaar”, zeggen Osinga en Venema. „Aan mij zal het niet liggen”, voegt De Haas daaraan toe, die met een goed gevoel de deur uitgaat. „Ik kan wel ambassadeur worden van Eigen Warmte Balk.”

